

صداها - فرژاد مؤتمن - ۱۳۸۷

رضا (رضا کبیانن): گاهی توی تاریکی می نشینم و فکر می کنم. بسیاری از دوستانم به تاریکی پیوسته‌اند. آنها که مانده‌اند یا به بیماری جسم دستت به گریب‌انند و یا به تاریکی روحشان پناه برده‌اند. گاهی فکر می‌کنم به بیماری لاعلاجی مبتلا شده‌ام و چند روز بیشتر دوام نمی‌آورم. پرستاری که این اواخر نقش پزشکی را برابرم بازی می‌کند، با تحکم به من گفت: «روح‌ت را درمان کن، نمی‌دانم که از گمراهی عقیده‌ام است یا از کیمیای چشم‌های او که گمان می‌کنم با او می‌توانم؛ بیش از آنکه تاریکی همه جا را فرا بگیرد.

آکادمی

کووید و باور به دانش

بابک زمانی

نورولوژیست

دیروز آمار مرگ‌ومیر کرونا به سه نفر در روز رسید. مردم همچنان به کووید مبتلا می‌شوند، اما کمتر کسی می‌مرد. نقش واکسیناسیون گسترده و فاصله‌گذاری اجتماعی -در یک کلام دانش- در این بهبودی انکارشدنی نیست. تا پیش از کرونا، جهان با غروری که از دانش و فناوری مدرن برمی‌خاست، بیماری‌های واگیر را فراموش کرده و تمام هم و غم خود را صرف بیماری‌های غیرواگیر، سکنه‌های مغزی- و قلبی وو. کرده بود. به ناکاه کرونا او را غافلگیر کرد. وقتی بیمارستان‌های شمال ایتالیا از بیماران و کوچ‌هایش از مردها پر شد، مردمی که گاری‌های مملو از جنازه طاعون‌بزرگ در هرزه سال پیش را حتی در اعماق وجود خود هم فراموش کرده بودند، با شگفتی دریافتند که چون پر گاهی همچنان دستخوش تاریخ و اساطیر هستند. به ناکاه جهان در بهت و ابهامی عمیق فرورفت، اما همان‌طور که طاعون در آغاز هزاره دوم آمد و این درماندگی راهی به سوی روشنگری گشود، کووید۱۹ هم تنها حریفش دانش و روشنایی بود. جهان مدرن از همان ابتدا کار دانش‌بنیان خود را شروع کرد و از آنجا که پاندمی جهانی بود، راه‌حلهایی جهانی می‌طلبید. در مدت کوتاهی انبوهی از اطلاعات علمی درباره کووید۱۹ از سراسر جهان گرد آمد؛ تقریباً تمام کشورها- به استثنای کشور عزیز ما و چند کشور دیگر- نقش مهمی در تولید و انتشار این انبوه اطلاعات -هر کدام از زاویه‌ای- بازی کردند. با تمام مشکلاتی که وجود داشت و مداخلاتی که قدرت‌ها به نحای مختلف در تولید دانش می‌کردند، واکسن، فاصله‌گذاری و گایدلاین‌های متعددی که مجامع بین‌المللی منتشر کردند و در یک کلام روینکرد دانش‌بنیان، توانست بر بحران عظیمی که می‌رفت تا به زوال نسل بشر بینجامد، غلبه کند. راه‌حل بحران مثل خود بحران جهانی بود و راه‌حل منطقه‌ای و ملی برای این بحران وجود نداشت. اطلاعات و درواها مخفی نبود و از دارو به‌عنوان سلاح سیاسی استفاده گسترده نشد. وقتی تمایل ذاتی قدرت به چنین رفتارهایی است، باید گفت سطح اخلاقیات مدرن و نیروی مردمان صلح‌طلب جهان، توانایی خود را در جلوگیری از این سوءاستفاده‌ها نشان داد. به‌علاوه این خودگامی پدید آمد که مقابله با یک پاندمی، جز با ریشه‌کنی جهانی آن معنایی ندارد. فردی را سرزنش نمی‌کنیم، اما فراموش هم نخواهیم کرد که وزارت بهداشت ما در اوج بحران کرونا دستورالعملی برای استفاده از طب سنتی در مقابله با کرونا منتشر و ساختار وزارت را از نیروهای دانش‌بنیان خالی کرد و به شبه‌علم میدان داد. فراموش نمی‌کنیم که بسیاری از متولیان سلامت ما خواستار منج ورود واکسن شدند. زمینه‌ها و زیرساخت‌های لازم برای ثبت و گزارش بیماری‌ها از قبل آماده نبود؛ بنابراین ما حتی مطالعه اپیدمیولوژیک قابل ارائه‌ای هم در سطح بین‌المللی منتشر نکردیم. با این همه وزیر ادعا می‌کرد جهان دریوزه پیشرفت‌های ماست؛ او حتی نتوانست برای دوران کرونا هم که شده، امکاناتی حداقلی برای جامعه پزشکی جوان کشور که درگیر کرونا بودند، فراهم کند. حتی نتوانست جامعه را راضی کند که حداقل حقوق انسانی دستیارانی که بیشترین بار درمان کرونا را بر دوش داشتند، به رسمیت بشناسد؛ دستیارانی که بدون تأثیری بی‌حقوق، به پهنانه آموزش، در اوج تنگدستی بیمارستان‌ها و سیستم سلامت، اداره بحران کرونا را مقدر کردند. باور به دانش در ذات وزارت ما عمیق نبود. ما هم قادر نشدیم باور به دانش پزشکی را که هسته اصلی بسیاری از مشکلات است، در میان مسئولان و مردم تقویت کنیم. جهان آهسته‌آهسته از بحران کرونا بیدار می‌شود؛ خیابان‌ها و مغازه‌ها و رستوران‌ها را می‌گشاید و کمک‌م ماسک اندوه را هم کنار می‌زند، اما دنیای پساکرونا دنیای قبل از آن نخواهد بود. تأثیر این بحران بی‌تردید به پای تأثیر طاعون بر تمدن بشر نخواهد رسید، اما همه به‌وضوح معجزه دانش را درخواهند یافت. دانشی با قدرت معجزه‌آسا که با وجود کندی و کاهلی‌شان، بی‌خبران و متوهمان را هم منتفع می‌کند. شاید تأثیر تاریخی کرونا ظهور متافیزیک و اسطوره جدیدی باشد که «دانش» آفریده و تأثیری بسیار عمیق‌تر از اسطوره‌های کهن بر آذهان خواهد گذاشت. دم مسیحایی این اسطوره جدید که گاه با یک قرص، انسانی را از زمین بلند می‌کند و جهانی را از انهدام می‌راند، تأثیری عمیق، نه‌تنها بر تصورات سلامت مردم، بلکه بر تمام برداشت‌های آنها خواهد داشت. آیا سبیلی سخت واقعیت بر جامعه ما و مسئولانی که هنوز نشانه‌ای از باور به دانش در آنها دیده نمی‌شود هم تأثیر خواهد گذاشت؟

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران
● صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: میدان فاطمی، خیابان بهرام مصیری، پلاک ۲۲ ● تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۴۷۰ ● نامبر: ۸۸۹۲۵۴۶۷ ● تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹
تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ ● توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز
تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ ● چاپ: صمیم
تلفن: ۴۴۵۲۳۷۲۵

www.sharghdaily.ir

دوشنبه ۲ خرداد ۱۴۰۱ ● ۲۱ شوال ۱۴۴۲ ● ۲۳ می ۲۰۲۲ ● سال نوزدهم ● شماره ۴۲۸۵ ● ۱۲ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۳:۰۱ ● اذان مغرب ۲۰:۲۹
اذان صبح فردا ۴:۱۲ ● طلوع آفتاب ۵:۵۳

روسی) به بندر «ترکمن‌باشی» تغییر نام دهد. در این دوره بود که کتاب منتسب به رئیس‌جمهور به نام «روح‌نامه» منتشر و حتی به زبان فارسی ترجمه شد. این کتاب با موشک روسی به فضا فرستاده شد. مرگ نخستین رئیس‌جمهور ترکمنستان در سال ۲۰۰۶ آغاز تحولات جدید و روی‌کارآمدن «قرابانقلی بردی محمداف» بود. او در ۱۱ فوریه سال ۲۰۰۷ در انتخابات ریاست‌جمهوری با حدود ۹۰ درصد آرا به سمت ریاست‌جمهوری انتخاب شد. بر اساس گزارش سازمان‌های حقوق بشر، رئیس‌جمهور ترکمنستان در مدت کوتاهی پس از قدرت‌گیری یک نظام دیکتاتوری تمام‌عیار را ایجاد کرده و از نظر شاخص‌های آزادی و تنوع مطبوعات وضعیت کشور از کره‌شمالی بدتر شده است. در دوره ریاست‌جمهوری محمداف فضای سیاسی کشور بیشتر از گذشته مسدود شده است. در این فضا، درآمدهای ناشی از صادرات انرژی به چین و روسیه موجب اقتدار بیشتر دولت و هزینه‌کرد در زیرساخت‌های شهری مدرن و هتل‌ها و میدان‌ها و یادبودها و مجسمه‌ها و ساختمان‌ها مدرن دولتی شده است. در مرکز شهر عشق‌آباد، در دو سوی بلوارهایی پهن و زیبا بناهای چندطبقه با روکارهای مرمر سفید ساخته شده است که در کتاب گینس به‌عنوان شهر مرمری سفید ثبت شده است.

درعین‌حال اطلاعات کمی درباره ساختار اجتماعی کشور از سوی دولت منتشر می‌شود. برخی دیپلمات‌ها در عشق‌آباد اعلام کردند که برای ملاقات با مقامات ترکمنستان ماه‌ها در نوبت کسب موافقت ملاقات‌های رسمی منتظر می‌مانند. در سفر دوم من که در سال ۲۰۱۵ بود، در عشق‌آباد گفته شد که گردشگران خارجی بدون کسب مجوز، امکان دیدار از دیگر نقاط را ندارند. در پایتخت شبکه روسیه به امضا رسید و خط مرزی کنونی ترسیم شد؛ هرچند آبادی خوش‌آب‌وهوای «فیروزه» متعلق به ایران در موافقت بین ایران و شوروی به ترکمنستان شوروی واگذار شد. من شخصاً در سال ۱۹۹۱ از این آبادی دیدار کرده بودم که در آن مقر و کاخ ریاست‌جمهوری قرار داشت.

ترکمنستان تنها جمهوری آسیای مرکزی است که با ایران مرز مشترک دارد و اتصال ریلی ایران با آسیای مرکزی از دو نقطه در سرخس در شرق و اینچه‌برون در غرب وجود دارد. همچنین علاوه بر اتصال ریلی، از قدیم از باجگیران، لطف‌آباد و سرخس (ادامه جاده ابریشم و ورود به ایران از آسیای مرکزی) جاده‌های ارتباطی بین دو کشور متصل می‌شود. مقررات سخت ورود و خروج به ترکمنستان، امکان ترانزیت و مبادلات تجاری بین ایران و آسیای مرکزی را دشوار می‌کند و دولت ترکمنستان به سبب سیستم بسته، چندان متمایل به توسعه روابط نیست و کارشنگی‌هایی هم انجام داده و می‌دهد.

آوانسیان: امروز هنوز حیرانم

نشان ایسفا به آرپی آوانسیان، کارگردان سینما و تئاتر، طراح صحنه و مترجم رسید. مسعود امینی‌تیرانی، رئیس هیئت‌مدیره ایسفا بیان کرد: «آرپی آوانسیان برای اینکه مستقل بماند، رنج‌ها و مرارت‌ها را به جان پذیرفت و بر سر این موضوع ماند. او سال‌هاست که در ایران زندگی نمی‌کند. آقای لشکرکی هم کتابی جامع درباره ایشان دارند». در پیام آرپی آوانسیان آمده بود: «هستی و جوهر بیان سینما برای افراد محدودی به وجود و مفهوم نور وابسته است؛ نوری که با قدرت خود به کمک ذره‌بین از روزنه به درون رسوخ می‌کند و آنچه به چشم دیده نمی‌شود روی فیلم دیده می‌شود. جام جم نشان ایسفا ما را به چه هدایت می‌کند؟ در تصمیم‌های این نشان امروز چه حکمتی نهفته است؟ تصاویر و مفاهیم پنهان از طریق نور به ما منتقل می‌شود. در جوانی در مصاحبه‌ای گفته بودم من با شروع هر فیلم سعی می‌کنم خود را بشناسم. از همین روز فکر می‌کنم هر کدام از فیلم‌ها نوعی تمرین برای شناخت خود است. هدف من از ساخت فیلم، شناخت صورت درون است. امروز هنوز حیرانم. تردید نداشتم باید بردبار بود.»

● رسانه‌ها از مراکز زیاور شهر ۱ و ۲ و منطقه کوه‌سنگی، ویژه ساماندهی معطادان متجاهر بازدید کردند. عکس: علی شریف‌زاده، یانا

زنان ترکمنستان و تحولات افغانستان

ممکن است برخی نیروهای طالبان را به واکنش واداشته و دولت را در تصمیماتی که به تمهیدات رعایت سخت پوشش اسلامی زنان واداشته باشد، تحت تأثیر قرار داده باشد.

ترکمنستان با افغانستان مرز مشترک طولانی دارد و خط لوله تایی که قرار بوده گاز ترکمنستان را از طریق خط لوله از افغانستان به پاکستان و هند ترانزیت کند، امکانات زیادی برای ثبات در افغانستان پیش از خروج آمریکا پدید آورده بود. این خط لوله با قدرت‌گیری طالبان و سقوط دولت غنی، متوقف شده است. اتصال راه‌آهن ایران از خواف به هرات، هرات به مزارشریف و چابهار به زاهدان امیدهایی برای هم‌گرایی بیشتر منطقه‌ای را نوید می‌داد که با تحولات افغانستان در هاله‌ای از ابهام است. شاعر مردم ترکمن مخدومقلی فراغی که در «مراوتیه» در ایران مدفون است، مورد احترام مردم ترکمنستان است. در سفر خراسان من مجسمه سنگی بزرگی از مخدومقلی در مرکز شهر عشق‌آباد از دوره شوروی وجود داشت که عروس و داماد برای تبرک به کنار مجسمه می‌آمدند و مراسم برگزار می‌کردند. در شمال غرب عشق‌آباد روستای «باقر» قرار دارد که ساکنان آن شیعه و اصلا ایرانی هستند و نام خانوادگی یا پسوند «باقری» دارند. در جنوب آبادی، بقایای شهر «نسا» کهن قرار دارد که پایتخت زمستانی اشکانیان بود و ریئون طلایی کشف‌شده از این شهر کهن شهرت جهانی دارد. از جاذبه‌های تاریخی ترکمنستان ویرانه‌های گوگ‌تپه است که به‌عنوان محل شهادت هزاران نفر از دلاورمردان ترکمن است که در واقعه دفاع از سرزمین خود در برابر اشغال روس‌ها در سال ۱۸۸۰ به شهادت رسید‌اند که پس از این واقعه قرارداد آخال بین ایران و امپراتوری روسیه به امضا رسید و خط مرزی کنونی ترسیم شد؛ هرچند آبادی خوش‌آب‌وهوای «فیروزه» متعلق به ایران در موافقت بین ایران و شوروی به ترکمنستان شوروی واگذار شد. من شخصاً در سال ۱۹۹۱ از این آبادی دیدار کرده بودم که در آن مقر و کاخ ریاست‌جمهوری قرار داشت.

ترکمنستان و اتصال ریلی ایران با آسیای مرکزی از دو نقطه در سرخس در شرق و اینچه‌برون در غرب وجود دارد. همچنین علاوه بر اتصال ریلی، از قدیم از باجگیران، لطف‌آباد و سرخس (ادامه جاده ابریشم و ورود به ایران از آسیای مرکزی) جاده‌های ارتباطی بین دو کشور متصل می‌شود. مقررات سخت ورود و خروج به ترکمنستان، امکان ترانزیت و مبادلات تجاری بین ایران و آسیای مرکزی را دشوار می‌کند و دولت ترکمنستان به سبب سیستم بسته، چندان متمایل به توسعه روابط نیست و کارشنگی‌هایی هم انجام داده و می‌دهد.

برگزیدگان بهترین فیلم کوتاه

در بخش بهترین موسیقی تألیفی نیز این جایزه را به اشکان فخاری و سهیل بهنام برای «آخرین لالایی در تهران» اهدا کردند. جایزه بهترین صدای فیلم به رامین ابوالصدق برای «هیروت» و بهترین تدوین به عماد خدابخش برای «ارفاق» تقدیم شد. بهترین فیلم‌نامه اقتباسی به محمد وجدانی برای «آخرین لالایی در تهران» اهدا شد. جایزه بهترین فیلم‌برداری به پویان آقابابایی برای «آخرین لالایی در تهران» رسید. در بخش بهترین بازیگر، جایزه به شبنم دادخواه برای «برای بار دوم» تعلق گرفت. در بخش بهترین کارگردانی فیلم تجربی، احمد بهرامی، کاظم ملایی و محمد اسماعیلی برای اهدای جایزه روی صحنه آمدند و این جایزه به کمال کجوییان برای «آدابت» تعلق گرفت. برای اهدای جایزه بهترین فیلم‌نامه تألیفی، مهدی جعفری و ارسلان امیری روی صحنه آمدند و این جایزه به رضا نجاتی برای «ارفاق» تعلق گرفت. جایزه بهترین فیلم به سولماز وزیرزاده برای «ارفاق» رسید و رضا نجاتی جایزه را دریافت کرد.

اتفاق

شکایت ستاد امر به معروف از «دینامیت» و «گشت ارشاد ۳»

درخواست ۹۵ میلیارد تومان خسارت

خبرگزاری مهر، نامه‌ای از هاشمی‌کلپایگانی، دبیر ستاد امر به معروف و نهی از منکر کشور خطاب به معاون حقوق عامه و پیشگیری از جرم دادستان کل کشور نوشه‌ش و با شکایت از دو فیلم «دینامیت» و «گشت ارشاد ۳» خواستار اختصاص بودجه ۹۵ میلیارد تومانی به این ستاد شده است. در متن نامه دبیر ستاد امر به معروف آمده است: «طی ماه‌های اخیر دو فیلم سینمایی با عنوان «دینامیت» و «گشت ارشاد ۳» به اکران عمومی درآمده‌اند که متأسفانه هر دو آنها به شکل سخیفی به تخفیف، تحقیر و تمسخر فریضه امر به معروف و نهی از منکر پرداخته است. در این رابطه ستاد امر به معروف و نهی از منکر بر اساس وظایف قانونی خود که بخشی از آن به صیانت از حریم فریضتین و حراست از دستاوردهای معنوی آن مربوط می‌شود با تکیه بر تعهد و التزام قابل‌تقدیر قوه قضائیه جمهوری اسلامی ایران به حفظ حقوق عامه و به استناد ماده ۱۲۶ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ و همچنین مواد ۵۱۳، ۶۳۸ و ۶۴۰ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۵ علیه مسببان و معاونان دخیل در این اقدام ناصواب اعلام جرم می‌نماید. از حضرتعالی انتظار می‌رود در جایگاه صیانت از حقوق عامه دستور به انجام اقدام قانونی و رسیدگی به این مهم را صادر و با امعان نظر به آثار زیانبار ناشی از تخریب فرهنگی صورت‌گرفته در کشور تقاضا دارد تمهیداتی را منظور فرمایید تا وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی که برخلاف رسالت و وظایف فرهنگی و ارشادی خود اقدام به صدور مجوز نموده است، لاقلاً به میزان فروش دو فیلم مذکور (تاکون) بیش از ۹۵ میلیارد تومان) منابع مالی جهت تولید فیلم فاخر و رسانه‌ای با هدف جبران مافات و تعظیم فریضتین الهی در اختیار این ستاد قرار دهد.»

معرفی کتاب

کتابی برای انسان و محیط زیست

بر اساس گزارش سالانه ۲۰۲۲ مجمع نویسندگان تریاستیتی (منظور سه شهر واقع‌شده در شرق ونکوور) می‌توان به دکتر جهانگیر اسدی هم‌وطن ایرانی مقیم کانادا تبریک گفت. با بررسی‌هایی که توسط این مجمع نویسندگان انجام شده، برای اولین بار در جهان است که یک راهنمای جامع

ساده و تمام‌رنگی، همه موارد زندگی روزمره انسان را که از نیاز به

خورد و خوراک آغاز و با موارد دیگر نظیر انرژی، پوشاک و… ادامه و بالاخره به موضوع گردشگری زیست‌محیطی پایان می‌یابد، شامل می‌شود. این کتاب مناسب همه کسانی است که مایل‌اند برای مراقبت از تغییرات آب‌وهوا تلاش کنند. کتاب در ۱۱ بخش تدوین و قسمت دوازدهم به آزمون الکترونیکی و اخذ گواهینامه بین‌المللی کنترل تغییرات آب‌وهوا اختصاص دارد. این راهنمای تمام‌رنگی در بیش از ۲۶۰ صفحه به زبان انگلیسی و در جهت حفظ محیط زیست و همیاری همه اهالی کره زمین در جهت کنترل تغییرات آب‌وهوایی به صورت بین‌المللی چاپ و در بیش از ۳۹ هزار کتاب‌فروشی در کانادا نیز قبلاً در نامه‌ای مراتب تقدیر و تشکر خود را از این نویسنده گران‌قدر و توانا اعلام کرده است. ناشر این کتاب ارز‌شمنند شبکه جهانی ۱۰ سازمان برتر (Top Ten Award International Network) با همکاری «انجمن حفظ محیط زیست برای فرزندان آینده» (Environmental Sustain for Future Kids) است. از دیگر کتب منتشرشده از سوی ایشان می‌توان به راهنمای ۱۱جلدی برجسب زیست‌محیطی محصولات که با همکاری ۵۷ کشور جهان ازجمله جمهوری اسلامی ایران و دفتر محیط زیست سازمان ملل متحد (UNEP) تدوین و منتشر شده است، اشاره کرد.

